

Zeeland

Snelle stappen en zand: een combinatie die reeds vele hardlopers tot de rand van de wanhoop gebracht. Waar mos in het bos en asfalt op de straat als ware vrienden in oorlogstijd stap na stap en klap na klap opvangen, moet de ijverige tijdens het hardlopen op het strand pas echt kracht zetten en voelt hij zijn enkels en knieën jengelen als kleine koters op de achterbank tijdens een rit naar Frankrijk. Zand en wind zijn voor fanatisme niet de beste geleiders. Ook ik voel na vijf kilometer spijt opborrelen van mijn geestdriftige bui en de actie die daaruit voortvloeide, maar stoppen, terugkeren of er anderszins de brui aan geven is geen optie. Ik stop niet voordat mijn voeten tien kilometer hebben afgelegd.

Terwijl Lisa op onze keurig ingerichte B&B-kamer vast geniet van het leven in het algemeen en mijn afwezigheid in het bijzonder, begint motregen mijn zicht onmogelijk te maken. De zee naast me wordt woester, mijn hardloopschoenen sturen me weg van de branding, meer naar het midden van de oneindig lijkende zandvlakte die voor me ligt. Een paar seconden sluit ik mijn ogen om de zeurende pijn die zich via mijn benen naar de rest van mijn lichaam verspreidt, om me uiteindelijk tot een halt te dwingen, de vrije doorgang te blokkeren. Mijn oogleden kunnen zich zo goed als risicoloos sluiten, want op het uitgestrekte strand botsen slechts de zeer stupiden. Ik zie Lisa, die opstaat van het bed waarin ze televisie heeft gekeken. Ze gaat aan de tafel zitten, zet een kop thee en drinkt die op. De waterdamp die van de mok afkomt, aait haar oogleden en ook zij sluit haar kijkers om de warmte te blokkeren. Ik moet dan de mijne wel weer openen, wie niets ziet is ook niets, en realiseer me dat de pijn warempel even weg was. Vroeger, wanneer ik tijdens nachtelijke uren de duisternis schuwde als de lelijke, schuimbekkende hond van de burens, hielp het soms ook mijn gedachten in een andere richting te dwingen: naar het kermishorloge van mijn broer, de schoenen van Mickey Mouse die iedereen kent maar niemand herkent of het eerste schaamhaar van mijn oudere buurmeisje dat ze me tijdens haar verjaardagsfeestje in de keuken liet zien. Wanneer mijn ogen de wereld weer waarnemen, is de pijn echter meteen terug. Gisteren, dacht ik, gisteren was alles beter.

Gisteren was alles beter. Toen snuffelde ik met Lisa in onze missie die ons door kringloopwinkels doorheen heel het land heeft gebracht in bakken achtstehands prullaria waarvan de bodems nooit in zicht leken te komen. Sinds jaar en dag heb ik een zwak voor alles wat oud en muf oogt en ruikt. De kringloopwinkels in Sittard bezoek ik met een bepaalde dwangmatige regelmatigheid en de medewerkers spreken mij inmiddels met mijn voornaam aan – het is dat die naam niet is af te korten zoals Saskia tot Sas, anders hadden ze dat ook nog gedaan. In de jaren dat Lisa en ik ons samen weren tegen de kommer en kwel die eigen is aan het leven der volwassenen, ruim zeven in totaal inmiddels, heb ik mijn vriendin in die obsessie meegesleept. Vaker dan onze portemonnees lief is bezoeken we tweedehands winkels en rommelmarkten, haast tot we er zelf dood bij neervallen en in dezelfde winkels uitgesteld kunnen worden. In Vlissingen en Middelburg zijn de kringloopwinkels talrijk, maar slechts

weinig winkels ontstijgen het sterk protestantse karakter dat de provincie kenmerkt: veruit de meeste boeken die in eikenhouten kasten stof staan te vangen, zijn niets meer of minder dan ordinaire godsdienstpropaganda. Ik slaagde er in Zeeland dan ook niet in mijn verzameling oud papier uit te breiden – grofweg negentig procent van de tijd geloof ik namelijk niet aan het bestaan van een god, en die andere tien procent twijfel ik, maar wens ik daar op geen enkele manier over te communiceren. En al helemaal niet met mensen die dankzij een groot Niets alle wijsheid in pacht beweren te hebben.

En toch, en toch was dat beter dan dit. De robotische mevrouw in mijn oor vertelt, alsof het godverdomme allemaal niks is, alsof hardlopen niet meer behelst dan het ene been voor het andere zetten, dat ik inmiddels zeven kilometer heb gejakkerd, dat ik zeshonderdvijftig calorieën heb verbrand en dat ze enorm trots op me is. Naast me klotsen golven grof en assoneer er verder maar lustig op los. Voordat ik mijn snelle stappers aantrok, voordat ik de Zeeuwse hemel voor een tegenovergestelde variant inruilde, voordat de vrolijke zonnedag plots omsloeg in een regenachtige voorzomermiddag, had ik een route uitgestippeld die ongeveer tien kilometer van mijn tijd in beslag zou nemen. In grote lijnen komt het erop neer dat ik zeven kilometer over het strand zou lopen, dan in de helft daarvan binnendoor weer terug naar het appartement dat we huren van twee lieve oude mensen en dan zou ik nog een paar huizenblokken 'uitlopen'. Uitlopen ja, want wie na het hardlopen gelijk luidruchtig hijgend en puffend ter aarde stort, wordt harder gestraft dan wie de kwelling nog even rekt – en zie dat gerust als een metafoor voor het leven op zichzelf.

Zeeuwen, concludeerden Lisa en ik, vormen een alleraardigst volkje. Het echtpaar van wie we een kamer huurden, leidde ons op de dag van onze aankomst geduldig rond. 'Eigenlijk is dit onze garage,' zei de man, een flink bebuikte snorremans, 'maar we hebben hem helemaal verbouwd en van alle gemakken voorzien.' Hij had niets kunnen zeggen dat meer waar was: de kamer voldeed aan al onze eenentwintigste-eeuwse wensen, met als absoluut hoogtepunt een handdoekverwarmer. 'Zodat je je lekker warm af kunt drogen als je uit de douche komt,' zei de vrouw, en bijna wilde ik vragen of zij me dan af wilde komen drogen met haar verwarmde handdoek, zo lief en triest tegelijkertijd als ze uit haar ogen keek. 'Ik heb wat fruit voor jullie neergelegd op de tafel,' zei ze toen ze ons uiteindelijk de sleutel overhandigde. 'Ik hoop maar dat jullie dat lusten, wat fruit.'

Weer een kilometer dichterbij de dood. Elke stap in eender welke richting, brengt me dichterbij mijn kist, en dat mag ik van mijn lichaam voelen ook. Stoppen, roept het, nu stoppen of ik trek er zelf de stekker uit en dan zie je maar hoe je je hieruit redt. Mijn hoofd, stoïcijnser dan welke protestant dan ook, heeft in hun overigens uiterst onstabiele en ongezone relatie echter de broek aan en daarom laat het gestamp van mijn voeten steeds dieper wordende scheuren in mijn spieren achter. Inmiddels ren ik door een woonwijk terug naar ons appartement, wat betekent dat ik naast op het vergeten van de pijn me nu ook moet focussen op het niet verdwalen in het labyrint dat de Vinex-wijk van Vlissingen heet.

Het bed sliep goed. Zacht, maar niet té zacht. Een bed als een wolk, maar een stevige wolk. 'Ik wil die thuis ook,' zei Lisa tijdens de tweede nacht en ik gaf haar gelijk. Herinneringen aan wat was kan ik echter niet meer verdragen: de pijn is nu onwerkelijk en dat ik er bijna ben, helpt geen zier. Zie daar: onze kamer is in de verte zelfs al te zien! Toch voel ik geen enkele opluchting, want elke stap kost nu meer dan ik geven kan. Als de mevrouw in mijn oren zegt dat ik tien kilometer heb gelopen, stop ik abrupt met rennen. Mijn benen blokkeren direct, maar toch slenter ik nog even door.

Na het uitlopen steek ik de sleutel in het slot van onze onherkenbaar omgetoverde garage en vind Lisa in ons bed. Vlak voordat ik haar wil aanspreken, wil vertellen hoe ik heb geleden, hoe ik mijn vermogen tot het kunnen negeren van uiterst dringende eerste levensbehoeften heb vervloekt als nooit tevoren, zie ik dat ze slaapt. Zachtjes draait ze zich om op ons stevige wolkenbed en ondanks de fysieke ellende die zich van me meester heeft gemaakt (ik ben me ervan bewust dat ik in herhaling val, maar je zou de pijn eens moeten voelen, zo'n soort weeïge pijn die je het zitten zowel als het staan en liggen onmogelijk maakt, wens je zelfs de lelijke, schuimbekkende hond van de burens niet toe – maar heel veel scheelt dat nu ook weer niet), ondanks die fysieke ellende dus, voel ik hoe een gelukzalige warmte over me valt. Zo stil mogelijk ga ik aan de tafel zitten en pak het gastenboek dat op tafel ligt erbij, een grote leren map met een plaatje van een stormvogel erop gedrukt. 'Bedankt voor jullie enorme gastvrijheid,' schrijf ik in mijn mooiste handschrift. 'We hebben genoten. Een nog betere gastheer en -vrouw hadden we ons niet kunnen wensen en de bedden lagen heerlijk. Mijn vriendin kan en zal dat laatste zonder meer bevestigen.' Langer dan normaal doe ik over het schrijven van mijn naam. Dan hoor ik wat gekreun en kijk op. Lisa heeft haar ogen geopend. 'Hoe was het?' vraagt ze, haast onhoorbaar zacht maar ik ken haar beter dan wie dan ook. 'Goed,' zeg ik enthousiast, en ik geloof dat ik het nog meen ook. 'Heel erg goed.'